

ธรรมพจนานุกรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ตั้งใจฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฟังธรรม ฟังธรรมเพื่ออะไร

ฟังธรรม ฟังธรรมเพื่อหัวใจดวงนี้

คนเราเกิดมามีกายกับใจ มันได้แต่เรื่องของร่างกายนี้ แล้วจิตใจ จิตใจก็รับรู้เฉพาะ
อายตนะร่างกายของเราแล้ว เวลากิเลสต้นเหตุความทะยานอยากมันครอบงำ มันครอบงำ
หัวใจของคน

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อให้กำจัดกิเลส ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อให้เท่าทันกิเลส ฟังธรรมๆ ให้
ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

ถ้าไม่มีการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลยวิมุตติสุขๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้
ปริณิพพาน สมบูรณ์แบบในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฟังธรรมๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราฟังธรรมๆ ถ้าฟังธรรมทางโลก
มันก็เป็นการเล่นินทาน

การเล่นินทาน การเล่นินทานมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม ถ้ามันเป็นประเพณีวัฒนธรรม นี่
ความเชื่อ ความเชื่อในพระพุทธศาสนา บางทีเราคิดไม่ถึงนะว่าในพระพุทธศาสนาเขามีความเชื่อ

ของเขาย่างนั้นเหมือนกัน ถ้าความเชื่อของเขาย่างนั้น ดูอย่างฝ่ายมหายาน เวลาพระพุทธรูป พระพุทธรูปที่เขากราบไหว้บูชากันไปเห็นก็คิดว่าเขากลับแก้ง แต่ความจริงไม่ใช่

พระพุทธรูปเขามีผู้หญิงกอดไว้เลย เขาเป็นการยืนยันว่าเขาไม่มีกามราคะ แม้แต่ผู้หญิง กอดองค์พระพุทธรูปนั้น กอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่มีกามราคะ ผู้กอดกามราคะใน ใจของเขาไม่ได้

นี่พูดถึง แต่เวลาเราไปรู้ไปเห็นเข้า มันเป็นการลบหลู่

เวลาเถรวาท เถรวาทเราไปเห็นมันเป็นการลบหลู่ ถ้าเป็นการลบหลู่แล้ว เราก็ตีโพยตีพาย ใจ แต่เราไม่รู้หรือว่ามหายานเขามีนิยายที่มีความเชื่ออย่างนั้น แล้วเขาภูมิใจในความเชื่อของ เขาย่างนั้น แล้วเขาทำด้วยเป็นการประกาศว่าเขามีธรรม

แต่ในเถรวาทของเรา เวลาหล่อพระๆ พระพุทธรูปปางอะไร เวลาฟังสิ่งใดก็แล้วแต่ มันจะมีเหตุการณ์ในครั้งสมัยพุทธกาลที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงกิริยาอย่างนั้น เรามา บั่นเป็นพระพุทธรูปอย่างนั้น นี่พูดถึงความเชื่อใจ

แต่ถ้าเรามีอำนาจวาสนาของเรา เราฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อหัวใจดวงนี้ ถ้าฟังธรรมเพื่อ หัวใจดวงนี้ เห็นไหม หวานเป็นลม ขมเป็นยา

เวลาเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขม แต่มันปราบปรามกิเลสค้นหา ความทะยานอยากในหัวใจของคน

แล้วถ้าฝึกหัดๆ ขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาถ้าไม่มีอำนาจวาสนาขึ้นมาก็อยากจะ ฟังกิเลส มันไม่ฟังธรรมหรอก

ฟังธรรมๆ นี่ขมเป็นยา ขมเป็นยา สติ สมาธิ ปัญญา

เวลาคน เวลาประเพณีวัฒนธรรมขอศีลๆ ก็รับศีล ๔ สุราเมรัยเว้นไว้ก่อน มันก็ต่อรองไป นี่กิเลสมันเข้ามามีอำนาจในหัวใจของชาวพุทธ

แต่ถ้าเรามีอำนาจวาสนาของเรา เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเรา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นากิเลสทั้งนั้น เวลาขึ้นากิเลส เห็นใหม่

เวลามารมณมีอำนาจในหัวใจของคน มีดมนอนธกาลในหัวใจของตนแล้วกันแหละ มันไม่เชื่อๆ สิ่งใดทั้งสิ้น แล้วถ้าไม่เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้น ความรู้สึกนึกคิด มโนกรรม มโนกรรมมันอยู่ในหัวใจดวงนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะแสดงธรรมมากน้อยขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาโปรดสัตว์ๆ เขาก็รู้ก็เห็นของเขา แต่เขาไม่สนใจ

เห็นใหม่ เวลากิเลสในหัวใจของคนมันมีดมนขนาดนั้น ถ้ามันมีดมนขนาดนั้น ถ้าฟังธรรมๆ มันจะฟังใหม่ ถ้าฟังธรรมๆ มันก็เหมือนเรานี้ไง

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เข้าไปวัดไปวาขึ้นมา ไปจำศีลฟังธรรม ฟังธรรมๆ ถ้าฟังธรรมๆ ของเขาก็ฟังธรรมตามประเพณีวัฒนธรรม ฟังธรรมๆ สาธุ ได้บุญได้กุศลได้ ได้บุญกุศลด้วยกิริยา ด้วยการกระทำอย่างนั้น

แต่ถ้าเราฟังธรรมๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง อวิชชา เจ้าวัฏจักร

เพราะอวิชชา ทำไม่ถึงเป็นอริชชาละ

อวิชชาก็อยู่นี่ไง ฟังธรรมๆ ไม่รู้เรื่องอยู่นี่ไง ฟังธรรม ฟังธรรมมันติเตียนกิเลสในหัวใจของตน กิเลสมันบิ๊ดมันพลั่ว มันไม่พอใจของมัน สิ่งใด ไม่มีสิ่งใดถูกต้องเลย ผิดทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านอยู่กับหลวงปู่มั่นไ้ ท่านบอก อะไรมันผิดก็ไปทั้งนั้นนะ ผิดทั้งนั้นนะ สุดท้ายแล้วเวลาท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของท่านขึ้นมาะ เออ! ผิดจริงๆ ผิดเพราะอวิชชานี่ไง ผิดเพราะมันไม่รู้ ไม่รู้หรอก

ทำไปนั้นเป็นพิธีนะ ข้อวัตรปฏิบัตินี้ ข้อวัตรปฏิบัติมันเป็นพิธีกรรม แต่พิธีกรรมอย่างนี้มันเป็นศีลเป็นธรรม มันเป็นกิจของสงฆ์ มันเป็นธรรมและวินัย ถ้าเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ฟังธรรมมันขัดมันแย้งกับกิเลสในหัวใจของคนทั้งสิ้น นั่นแค่กิริยานะ วิธีการ

ไง วิธีการประพฤติปฏิบัติ แล้วก็เอาวิธีการนั้นว่ามันถูกต้องหรือมันชอบธรรม แล้วก็เกาะติดอยู่นั่นแหละ กลายเป็นตุ๊กแก มันเกาะติดอยู่พิธีกรรมนั้นแหละ

นี่ไง หลวงตาพระมหาบัวท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น บอกว่า ผิด ผิดเพราะอวิชชา ผิดเพราะไม่รู้ ผิดเพราะมาร

ผิด จะหันซ้ายหันขวาผิดทั้งนั้นแหละ แต่ท่านบอกนะ เวลาอยู่ด้วยกันเหมือนพ่อกับลูก ท่านมีเมตตามาก

หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามาๆ นะ

เวลาพูดถึงความเป็นอยู่ อาลัยอาวรณ์ มีความผูกพัน มีความรักความใคร่ เพราะว่าคนดี คนดีก็คบคนดีไง แต่คนดีๆ มันมีอวิชชา มันมีกิเลสไง แต่หลวงปู่มั่นไม่มี ถ้าหลวงปู่มั่นไม่มีเพราะอะไร เพราะหลวงปู่มั่นได้ชำระล้างกิเลสไปแล้วทั้งสิ้น

ท่านบอกว่า ถ้าอยู่ด้วยกันด้วยความสังคม โอ้โฮ! รักกันอย่างกับพ่อกับลูก แต่พูดธรรมะไม่ได้นะ ถ้าพูดธรรมะเบี่ยงเลย เพราะหลวงปู่มั่นท่านชำระล้างกิเลสสิ้นไปแล้ว แต่ลูกศิษย์ลูกหาเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นไปไง มันจะเหมือนกันได้อย่างไร มันเป็นไปได้ไม่ได้ พอมันเป็นไปไม่ได้นะ ถ้าพูดถึงธรรมะหายท้องทุกที

ท่านบอกว่า ถ้าพูดกันในเรื่องความเป็นอยู่ พูดกันเรื่องสังคม โอ้โฮ! เมตตาของท่าน ท่านเมตตาเหมือนลูกเหมือนหลานนะ แต่ถ้าพูดธรรมะนี่หายท้องทุกที ผิดทั้งนั้น ผิดหมด

เพราะอะไร

เพราะมันมีกิเลสต้นหาความทะยานอยากอยู่ในหัวใจของตน ถ้ามันมีกิเลสต้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน กิเลสนั้นมันร้ายนัก กิเลสมันซุกมันซ่อนอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกนั้น แล้วสัตว์โลกนั้นไม่รู้จักมันหรอก ไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็น

ถ้าฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็ชัดมันก็แจ้งไง ผิดหมด อะไรก็ผิด

ผิดทั้งนั้นแหละ ผิดเพราะทำไม่เป็น

แต่ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมานะ เรามีศรัทธาในพระพุทธศาสนา แล้วจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงเป็นจัง จะมากน้อยขนาดไหน มันก็ให้เป็นอุดมการณ์ของเรา ให้เป็นประสบการณ์ของชีวิต

เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เรามาบวชเป็นพระ เป็นพระปฏิบัติใจ ขอให้ได้ทำความสงบของใจสักครั้งสองครั้งนั้นนะ ได้ครั้งเดียวก็ว่าเก่งนักหนาแล้วละ ถ้าจิตมันลงเป็นสมาธิได้นะ มันจะฝังใจไปตลอดเลยละ มันเป็นความมหัศจรรย์ของจิตดวงนี้ไง แล้วมันไม่มีการซื้อการขายที่ไหนทั้งสิ้น ไม่มีร้านค้าที่ไหนจะขายสมาธิ ไม่มี

แต่เวลาฝึกหัด ฝึกหัดในสำนักปฏิบัติทั่วไป ปฏิบัติแล้วมันจะบรรลุธรรมๆ

บรรลุธรรมตรงไหน มันจะบรรลุธรรมอย่างไร

ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ปัจจัยตั้ง สันติปฏิญญาโก จะบรรลุธรรมหรือไม่บรรลุธรรม ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้นรู้

นี่ไง ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม

ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาฟังธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เทวเม ภิกขเว ทาง ๒ ส่วนไม่ควรเสพ อตตกิลมถานุโยค กามสุขัลลิกานุโยค

ทำตนให้ลำบากเปล่า สิ่งนี้มันก็ไม่ถูกต้อง ใจความติดสุขขึ้นมาโดยว่ากามสุขัลลิกานุโยค ใจ มันมีความสุข มันมีความสุขสบาย เทวเม ภิกขเว ทาง ๒ ส่วนไม่ควรเสพ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศไว้แล้ว ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มัคโค ทางอันเอกใจ

ทางอันเอกคืออะไร

คือมรรค ๘

ถ้ามรรค ๘ ขึ้นมา ดำริชอบ

ชอบในอะไร ศรัทธาความเชื่อมั่นก็เชื่ออยู่แล้ว แล้วดำริชอบ ชอบตรงไหน

ชอบตรงฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

มันชอบ ชอบอย่างไร ทำอะไรก็ผิดหมดๆ เพราะมันมีวิชาไง วิชาทำอะไรถูกต้องบ้างล่ะ

ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริง เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เราได้มาบวชเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระ เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติไ้ เวลาเป็นประเพณีวัฒนธรรมมันก็เรื่องของสังคม เรื่องของโลกของเขา อันนั้นมันก็เป็นความดีงามนะ เราเห็นคนที่ทำคุณงามความดีมันเป็นความดีทั้งสิ้น ถ้าความดีนั้นมันเป็นความดีของผู้ที่กระทำนั้น เจตนาที่ดีไ้

สิ่งที่ว่าเป็นบุญเป็นกุศลมันอยู่ที่เจตนาของคน ถ้าเจตนาของคนที่ยิ่งใหญ่ บุญกุศลมันสะอาดบริสุทธิ์ไ้ ถ้าเจตนาของคนทำดีแล้วติดดี ทำดีแล้วอยากได้ดี ทำดีต่างๆ มันทุกข์มันร้อนไปทั้งสิ้นไ้ นี่มันเป็นประเพณีวัฒนธรรม มันเป็นเรื่องของคนดีไ้ เป็นเรื่องของคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เป็นผู้มีอำนาจวาสนา เพราะเราเกิดมาเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย

คนที่ว่าเหว คนที่ว่าไม่นับถือศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น เพราะศาสนานี้เป็นยาเสพติด ศาสนานี้เป็นของศรีของล้ำมัย นับถือแต่วิทยาศาสตร์ นับถือแต่เทคโนโลยีที่มันอำนวยความสะดวกแก่ชีวิตไ้ คุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิตที่ดีงามไ้

คุณภาพชีวิตที่ดีงาม แล้วมันมีอะไรติดหัวใจนั้นไป

ว่างเปล่า

แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วไ้ ถ้าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราจะทำคุณงามความดีของเรา

ทำความดีได้มากได้น้อยขนาดไหน มันก็เป็นประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธที่เราเกิดมาแล้ว เห็นไหม เขตอภัยทาน การให้ทานต่อกัน การมีน้ำใจต่อกัน

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ ผู้ที่บวชแล้วเป็นบัณฑิต บัณฑิต
ผู้บริหารทิศ ทิศเบื้องบนเป็นครูบาอาจารย์ ทิศเบื้องหน้าเป็นพ่อแม่เฒ่า ทิศเบื้องซ้ายเบื้องขวาเป็น
มิตรเป็นสหาย การบริหารทิศคือบัณฑิต

ถ้าเราศึกษาแล้ว เราบวชแล้ว เรามีการศึกษาขึ้นมา นี่เป็นคนสูง สูงเพราะอะไร สูงเพราะ
เข้าใจในการดำเนินชีวิต สูงเพราะเราจะรักษาชีวิตของเรา สักหลาเพศไปก็มีครอบครัวไว้ ให้เป็น
ผู้นำในครอบครัว วัฒนธรรมของชาวพุทธไว้ ก็ส่งต่อกันไปไว้ ใครมีลูกมีหลานให้บวชพระ ให้บวช
เณร ให้ฝึกหัดปฏิบัติ ก็ให้เขาเป็นคนดี ดีในประเพณีวัฒนธรรม นี่พูดถึงว่าถ้ามีศรัทธาความเชื่อ
ในพระพุทธศาสนา

แต่เวลาจะประพฤติปฏิบัตินั้นอีกเรื่องหนึ่งเลยนะ ถ้าจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นใหม่
อะไรๆ ก็ผิดหมดละ มันผิดเพราะอะไรละ

มันผิดเพราะมันจะฟังกิเลส มันไม่ฟังธรรม

ฟังกิเลส ฟังกิเลสเพราะอะไร

เราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะบรรลुธรรม เราปฏิบัติแล้วเราจะเข้าสู่ทางสายกลางใน
พระพุทธศาสนา เราประพฤติปฏิบัติแล้วจะบรรลุธรรมเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป นี่มันฟังกิเลส
กิเลสมันปากหวาน เวลากิเลส นี่ลมปาก เวลาลมปากของมัน มันก็ยกยอปอปั้นไว้ จะประพฤติ
ปฏิบัติสิ่งใดก็แล้วมันจะสมเหตุสมผล มันจะมีอำนาจวาสนา ปฏิบัติแล้วนะ

จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก คิดดี มันก็จะทำคุณงามความดี แล้วทำคุณงามความดีด้วยถ้า
มีสัจจะความจริง มันมีอุดมการณ์ มันมีสัจจะมีความจริง มันจะแสวงหาความจริงในใจของตน

ถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนา คิดดี คิดดีแล้วคิดว่ามันจะเป็นความดี แล้วเป็นความดีตรงไหน
ละ ดิอย่างไรรละ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม แล้วมันสมควรไหม เพราะมันฟังกิเลสไว้ กิเลส
มันปากหวาน มันมีลมปากไว้

เวลาปากหวาน มันก็พกลมไว้ เวลากิเลสมันโกหก เวลาธรรมะมันเป็นธรรมพกลม มันมีแต่
ลมปาก มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน มันไม่มีอะไรเป็นสัจจะจะเป็นความจริงเลย นี่ถ้ามันฟังกิเลส

ถ้ามันฟังธรรมๆ ใจ ฟังธรรม สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม

สิ่งที่ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เราก็ศึกษาพระไตรปิฎก ศึกษาธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยศึกษาโดยกิเลส โดยอวิชชา โดยความไม่รู้ ทำอะไรก็ผิดพลาดๆ ทั้งๆ ที่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางแนวทางในการประพฤติปฏิบัติไว้กว้างขวาง กรรมฐาน ๔๐ ห้อง การกระทำความสงบ ๔๐ วิธีการ เวลาการทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ทำอย่างไรก็ได้ให้มันตรงกับจิต ตรงกับนิสัย ทำแล้วมันจะมีความสุขความสงบของมันใจ นี่เพราะอะไร เพราะเราฟังธรรมใจ ฟังธรรมๆ แล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นความจริงใจ

แต่ถ้าฟังกิเลสใจ กิเลสมันปากหวาน มันมีแต่ลมปาก “สมาธิมันมีอยู่ดั้งเดิม สมาธิมันมีอยู่แล้ว เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สมาธิมันก็ทำได้แล้ว มันมีอยู่แล้ว”

อยู่ไหน อยู่ที่ไหน

ถ้ามันอยู่ มันมีความสุข ปกติสุข สมาธิคือความสุข จิตมันสงบระงับเข้ามา ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามามันก็เห็นแล้ว กายกับใจมันแตกต่างกัน

เวลาเรื่อร่างกาย การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ คำว่า “อริยทรัพย์” นะ เพราะมีกายกับใจ ถ้าร่างกาย คุณคนเกิดสิ เกิดด้วยบุญด้วยกุศล อากาโร ๓๒ สมบูรณ์แบบ แต่เรื่องพันธุกรรมของจิตนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เวลาคนที่มามีบาปมีกรรมของเขา เขาเกิดมาพิการของเขา เห็นไหม

นี่เวลาเกิด การเกิดเป็นอริยทรัพย์มีกายกับใจ

แล้วถ้าหัวใจที่มันยิ่งใหญ่ นะ อภิสัทบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อดีกว่าแม่ พ่อแม่มีสถานะขนาดไหน บุตรนั้นจะมีอำนาจวาสนา จะบริหารจัดการขึ้นมาให้เป็นสิ่งที่ดีงาม แล้วถ้ามีอำนาจวาสนาจะเปิดตา เปิดตา เปิดจักขุญาณ เปิดหัวใจของพ่อของแม่ ของญาติพี่น้อง เปิดตาของพ่อของแม่ ทำบุญทำกุศล แล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม

กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ถ้ามีบุญมีกุศล จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเกิดภพชาติต่อๆ ไป มันส่งเสริมกันไป เห็นไหม แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา อดีตอนาคต แก่กิเลสไม่ได้

ถ้ามันจะแก้กิเลสนะ ทำความสงบของใจของเราเข้ามา

เราฟังธรรม ถ้าฟังธรรมนะ คือล สมภาติ ปัญญา

มีศีล มีวัรรอบขอบเขต ถ้าทำความสงบของใจเข้ามาได้มีสมาธิ ถ้าเกิดมีปัญญา ปัญญา
อะไร ปัญญาอย่างใด ปัญญาขนาดไหน

ถ้ามีปัญญาๆ ปัญญามันรู้เท่านั้น ถ้าจิตสงบแล้วมันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง นี่มันเห็นกิเลส แล้วถ้าเห็นกิเลส จะเอาอะไรไปสู้มัน

เวลาเจอข้าศึก ข้าศึกเขามีอาวุธพร้อม แล้วถ้ากิเลสตัณหาความทะยานอยากมันไม่ใช่มีอาวุธธรรมดานะ มันมีเล่ห์มีกล มันมีการเมือง มันหลอกมันล่อ มันจับมันข้อน

แล้วไงๆ ใช่อ้อๆ อย่างนี้

ธรรมชาติมันมีแต่ลมปาก มันเลยว่างเปล่า ความว่างเปล่าคือไม่มีอาวุธ ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญาที่จะเข้าไปต่อกรกับกิเลสในหัวใจของตนเลย

ฟังธรรมๆ นะ ฟังธรรมนะยามม มันขัดดอกขัดใจ มันขัดแย้งไปทั้งนั้นเลย ใ้หนุนก็ไม่ได้ ใ้ไ้นี้ก็ไม่ได้ ใ้ที่ไ้ไม่ได้ๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาทรรรมค้ำจุนโลก ท่านเมตตาทพวกปุถุชนคนหนา พวกคนหนามันหนา มันหยาบซ้ำ หนาไปด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ความมีดมนโดยความไม่รู้สึกตัวเลย ตัวเองมีวิชา มีพญามารในหัวใจของตน มันครอบงำ มันย่ำยี มันทำลายมาก็ภพก็ชาติ แล้วมันก็ครอบงำอยู่อย่างนั้น

เมตตากรุณาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะคิดสิ่งใด จะทำสิ่งใด สิ่งนี้คิดผิด สิ่งนี้ไม่ถูกต้อง สิ่งนี้ไม่ควรย่ำคิดย่ำทำ

นี่เพราะเราแยกไม่ได้ เราแยกไม่ถูกเองว่าอะไรผิด อะไรถูก แล้วควรคิดอย่างไร ควรทำ
อย่างไร ควรคิดอย่างไร ควรทำอย่างไร ก็คิด ก็ทำตามกิเลสที่มันยุมันแยง มันโกหกมดเท็จ
เพราะไม่รู้ว่าเป็นกิเลสไง เพราะไม่เห็นกิเลสไง เพราะไม่เข้าใจกิเลสไง คิดว่าสิ่งนี้เป็นธรรมชาติ
เพราะไปฟังกิเลสไง มันไม่ฟังธรรม

ฟังธรรมๆ นี่ยิ่งใหญ่มา กองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เสดยวิมุตติสุขๆ แล้วจะอบรมบ่มเพาะ จะสอนใครได้หนอ ใครจะมีอำนาจวาสนาได้ขนาดนี้ ถึงที่สุดแล้วเล็งญาณๆ ไปเอาปัญจวัคคีย์ก่อน แสดงธรรมครั้งแรก เทวเม ภิกขเว ทางสองส่วนไม่ควรเสพ

ไอ้ที่กิเลสมันอบรมบ่มเพาะนั้นนะ ให้สุขให้สบาย จิตว่างๆ บรรลุธรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรกเลย กามสุขัลลิกานุโยค อตฺตกิลมณานุโยค ทางสองส่วนห้ามเสพ ทางสายกลางในพระพุทธานุศาสนนา ทางสายกลางในพระพุทธานุศาสนนา ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ

เวลาแสดงธรรมครั้งแรก พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรกได้พระสงฆ์หนึ่งองค์

ฟังธรรมๆ ไง ธรรมครั้งแรกที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม อริยสงฆ์เกิดขึ้นมาในโลกองค์แรก มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์สมบุรณ์แบบ มีรัตนตรัย

พระสงฆ์ๆ พระสงฆ์ก็เรานี้ บุคคล มนุษย์ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา อยากรบขพระๆ ก็สมมุติสงฆ์ บวชโดยพิธีกรรม ก็พิธีกรรม วัฒนธรรมประเพณี นี่พิธีกรรม เราบวชพระๆ ก็บวชด้วยพิธีกรรม ถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย ถูกต้องชอบธรรมตามพระพุทธศาสนา แต่สมมุติสงฆ์ไ

ถ้าเราจะฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าเรามีอำนาจวาสนาขึ้นมา ฟังธรรมๆ ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพจน์ปฏิบัติแล้ว เมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไ ธรรมและวินัย

นุ่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ นั่นละ เพราะถ้าได้มันก็ฟังกิเลสไ ถ้าได้ๆ ก็มันได้อยู่ ก็มันเชือกิเลสไ กิเลสทำอยู่อย่างนั้นไ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามเลย ทางสองส่วน ไอ้ความสุข ไอ้ความสบาย ปฏิบัติแล้วมันจะชอบธรรมดีงามนั้นนะ ห้ามเด็ดขาด

อตฺตกิลมณานุโยค เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพจน์ปฏิบัติอยู่ ๖ ปี ทุกระกิริยาในพรหมณ์เขาทำกันขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ได้ทำมาแล้ว

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสาวัชชยานุทธาน ทำลายอวิชาในหัวใจของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง นี่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ ความชอบธรรม

ความชอบธรรมอย่างนี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญกุศลมา ๔
อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันถึงมีสัจจะมีความจริงในหัวใจดวงนั้น

แล้วถ้าเราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ถ้าเราไม่มีอำนาจวาสนา เราจะไม่มีโอกาส
ได้นับถือพระพุทธศาสนา ถ้านับถือพระพุทธศาสนาแล้วนะ ให้เป็นมงคลชีวิต

เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัยนะ ถ้า
มันว่าแห้ว ถ้ามันมีความทุกข์ความยาก เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิใจ เราตรึกในธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ มันขึ้นบาน มันวางหมดเลย เพราะมันเป็นเรื่องธรรมดาๆ

คำว่า “ธรรมดานะ” เพราะสรรพสิ่งในโลกเป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ มัน
มีสิ่งใดบ้างที่คงที่ตายตัว สิ่งใดบ้างที่มันจะอยู่คำฟ้า

มันไม่มีสิ่งใดคงที่ตายตัว เราก็รู้อยู่แล้ว เพราะเราก็เห็นกับหูกับตา แต่เราเห็นแล้ว เห็น
ใหม่ ฟังกิเลสไป เรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของเรา คนอื่นเจ็บไข้ได้ป่วย คนอื่นจะเกิดจะตาย มันก็
เรื่องของเขา มันไม่สะเทือนเราเลย แต่เวลาถ้ามันญาติพี่น้องคนใกล้ชิดชิตเรานะ มันซึ้งมีความรู้สึก
แล้ว แต่ตัวเราเองเจ็บไข้ได้ป่วยละ ตัวเองกำลังจะตาย

เวลาเกิด เกิดมาด้วยอวิชา เกิดมาด้วยความไม่รู้ ไม่รู้นั้นนะเกิด ผ่านช่องแคบนั้นมาถึง
ได้อู่วัวๆ กันเป็นมนุษย์ขึ้นมาไง แล้วเกิดมาแล้วเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ก็เห็นอยู่
ตลอดเวลา แต่เห็นข้างนอกนูน อยู่ไกล ไม่ถึงตัวเรารู้สึกที่ ผั้ววันประกันพุงอยู่ตลอดเวลาไป

แต่ถ้ามันเป็นความจริงความจิ่งขึ้นมา ถ้าจะฝึกหัดปฏิบัติ นี่เรามีอำนาจวาสนาไป

นั่นเป็นประเพณีวัฒนธรรม แล้วกิเลสมันก็พลิกมันก็แปลง มันก็ทำให้เราเชื่ออยู่อย่างนั้น
ให้เราดูๆ คลำๆ อยู่อย่างนั้น ให้มันอยู่ข้างนอกอย่างนั้นนะ นี่ฟังกิเลส กิเลสมันยุมันเหย่ กิเลส
มันปลิ้นมันปล่อน ไปหมด

เพราะไม่เห็นกิเลส ถึงไม่รู้จักกิเลส ไม่เห็นกิเลส แล้วมาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้
กิเลสมันจุกจุกไป กิเลสมันโกหกมดเท็จ เพราะไม่เห็นมัน ธรรมะก็เลยว่างเปล่าไป ธรรมพจนานุกรม
ปาก กิเลสปากหวาน เวลากิเลสมันปลิ้นมันปล้อน เชื้อ เชื้อ

แต่เวลาเมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ข้อวัตรปฏิบัติ ห้าม ห้าม
ห้าม ห้ามทำอย่างนั้น การบวชพระห้ามใช้ชีวิตแบบฆราวาส

ฆราวาส ฆราวาสธรรม ธรรมของฆราวาส คือ ๘ เวลาทำอะไร เขาก็อยู่ของเขาด้วยความ
ปกติสุขของเขา เวลาเราบวชเป็นพระคือ ๒๒๗ เวลาสวดปาติโมกข์ ชาติรูปราชต์ อุกกุณเฑย วา
อุกกุณเฑย วา ภิกษุห้ามหยิบเงินหยิบทอง ภิกษุห้ามซื้อห้ามขาย ภิกษุห้ามต่อรองราคา ห้าม
ทั้งนั้นเลย ห้ามเพราะอะไร

เมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บวชเป็นพระแล้วเป็นสมมุติสงฆ์ แล้ว
ถ้าจะฝึกหัด เราก็ใช้ชีวิตต่างจากเขาไป ถ้าเราใช้ชีวิตต่างจากเขาแล้ว มาบวชเป็นพระแล้ว คือ
๒๒๗ แล้วเวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาอีกด้วย ถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา มันต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ
คำว่า “ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา” เห็นไหม เพราะคือ ๒๒๗ แล้วทำอย่างไรต่อไปละ

เวลาคือ ๕ ใจ คือ ๕ ต้องมีธรรม ๕ คือเราไม่ผิดศีล ๕ แล้วทำอะไรต่อละ ถ้าไม่ทำ
อะไร ไม่ผิดศีล แล้วธรรม ๕ ละ ไม่ฆ่าสัตว์ มันก็ต้องมีเมตตาสัตว์ ไม่ลักของเขา เรามีสิ่งใดเราก็
เจือจานเขา กาเมสุมิฉจจารช ไม่ผิดในกาม ในครอบครัวของใคร ไม่พูดปดมดเท็จ ไม่ดื่มสุรา
เมรัย นี่ศีล ๕ มีธรรม ๕

อันนี้ก็เหมือนกัน คือ ๒๒๗ แล้วคือ ๒๒๗ แล้วข้อวัตรปฏิบัติละ คือ ๒๒๗ แล้วเป็นพระ
อรหันต์เลยไหม บวชแล้วคือ ๒๒๗ เป็นพระแล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย ไม่มี เพราะมันเป็น
สมมุติสงฆ์ มันเป็นพิธี วิธีบวชพระ บวชพระๆ มันบวชที่ร่างกายนี้ไง มันบวชที่ประเพณีวัฒนธรรม
ไป มันบวชถูกต้องในพระพุทธศาสนาไป เพราะเราเกิดมาเรามีวิชา เรามีพญามาร แต่ด้วย
ศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เราถึงมาบวชพระ พอบวชพระขึ้นมาแล้ว แล้วจะฝึกหัด
ปฏิบัติไป คือ ๒๒๗

แล้วธรรมละ

ศีล ธรรม

ศีลคือนิติศาสตร์ คือกฎหมาย คือแนวทาง

ธรรม ฟังธรรมๆ ไง

ถ้าฟังธรรมขึ้นมา มันถึงเห็นความแตกต่างไ้ เห็นความแตกต่างที่ว่าฟังกิเลสนะ ใ้ฉันนั้นก็ไม่ได้ ใ้ฉันก็ไม่ได้ โอ้ย! มันทุกข์มากเลย ทำอะไรก็ไม่ได้ ถ้าทำ มันก็ทำลงไปช่องทางของกิเลส ทำลงไปด้วยความคุ้นเคย ทำเพราะทำอยู่อย่างนั้น เราเลยไม่ได้ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้มีสติ ให้มีสมาธิ ให้มีปัญญา

ไม่ใช่ธรรมพกลม มีแต่ลมปาก

สติๆ มันก็ซื้อทั้งนั้นนะ สมาธิๆ ว่างๆ ตามความพอใจของตน แล้วมันเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาใหม่ ปัญญาๆ ปัญญาก็ศึกษาค้นคว้า มันก็เป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาเกิดจากจินตนาการ ปัญญาเกิดจากโลก ปัญญา แล้วเวลามันคิดอะไรได้มันมหัศจรรย์

ธรรมพกลม มันเป็นความว่างเปล่า ลมปาก ปากหวาน ปากกิเลส

เพราะอะไร

เพราะกิเลสมันโกหก ธรรมที่ว่าเป็นธรรมๆ มันเลยพกลม มันเลยเป็นลมปาก แล้วมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันล่ะ ในหัวใจมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันที่มันจะยับยั้งกิเลสได้บ้าง สติที่เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึกมันอยู่ไหน แล้วถ้าสติมันเท่าทันแล้ว เราจะมีคำบริกรรม เพราะไม่นวกรรม ไม่มีการกระทำ จิตมันสงบเข้ามาได้อย่างไร

สิ่งที่ว่าอารมณ์ความรู้สึกมันเกิดจากจิต มันไม่ใช่จิต แล้วถ้าไม่ใช่จิตแล้ว ถ้าจิตมันจะสงบ มันสงบเพราะอะไร จิตมันสงบเพราะมีคำบริกรรม มีการกระทำ มันไม่ใช่พกลม มีแต่ลมปาก มีแต่ความว่างเปล่า แล้วความจริงมันอยู่ไหน

ปัจจุัตตัง สันติภูริโก

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก เราผู้ซึ่งทางเท่านั้น

มันไม่มีใครจะสอดแทรกเข้าไปบังคับให้เราที่มีความรู้สึกนึกคิดตามให้เข้าสู่สัจธรรมโดยการบังคับ โดยทำให้มันเป็นไปโดยพิธีกรรม ไม่มี มันเป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร เป็นไปไม่ได้ว่า จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เป็นนามธรรม เวลาเกิดเป็นมนุษย์ อุบัติ เกิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ กำเนิด ๔

เวลากำเนิดแล้ว อาหาร ๔ กวฬิงการอาหาร มนุษย์ วิญญูณาหาร เทวดา เวลาผัสสาหาร พรหม มโนสังขเจตนาหาร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม มโนวิญญาณปิ นิพพิทุติ มโนคือเข้าไปถึงภวาสวะ ถึงภพ เข้าไปทำลายพญามาร นั้นแหละมารมันอยู่ตรงนั้น พญามาร อวิชชามันอยู่ที่ตรงนั้น

แล้วอยู่อย่างไร

หลวงปู่มั่นบอก บ้านของกิเลสคือฐิติจิตใจ กิเลสมันอยู่ที่ฐิติจิต จิตเดิมแท้นะ

หลวงปู่มั่นบอกไว้ในมุตโตทัย

ไฉ่เราเคยเห็นไหม ไฉ่เราปฏิบัติบูชากิเลสใจ เชื้อฟุ้งนะ เชื้อฟุ้งกิเลสนะ กิเลสมันปากหวานใจ ธรรมะเลยพกลมใจ ลมปากใจ ว้างเปล่าใจ ปฏิบัติพอเป็นพิธี ปฏิบัติด้วยพิธีปฏิบัติ เพราะมาบวชเป็นพระ มันก็พิธีบวชเป็นพระ แล้วพระจริงอยู่ไหนวะ พระแท้ๆ อยู่ไหน

พระแท้ๆ เขาบวชฐิติจิต เขาบวชใจของเขา ถ้าบวชใจของเขาแล้ว มันจะเห็นทันทีเลยนะ ข้อวัตรปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาบอกถึงวิธีการปฏิบัติ พิธีกรรม แล้วเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นความจริง แล้วถ้าฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นั้นแหละ พระพุทธเจ้าห้ามไว้ พระพุทธเจ้ายับยั้งไว้ ให้เราได้ฝึกหัด แล้วถ้ามีสติมันจะเห็นคุณค่า ถ้าสติมันเริ่มเป็นผลใจ แล้วถ้าหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา เห็นไหม

นี่ไง สมาธิเป็นอย่างไร ว่างๆ ว่างอะไร

อารมณ์ทั้งนั้น สัญญาอารมณ์ทั้งนั้น

แล้วเวลาถ้าจิตมันสงบแล้วนะ ถ้าจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม

เห็นธรรมๆ เห็นธรรม ธรรมอารมณ์ จิตสงบแล้วถ้ามันจับ จับอารมณ์ความรู้สึกของตนได้ สิ่งที่เป็นอารมณ์ อารมณ์มันเป็นรูป อารมณ์มันเป็นสำเร็จรูป

อารมณ์ ฟังกิเลสๆ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึกไง แล้วมันหยาบมาก ถ้ามันจับต้องได้ นี่มันเป็นการผิวเผินมากนะ ถ้าจับได้ จิตนอก

ถ้าจิตนอก จิตนอกมันประกอบไปด้วยอะไร อารมณ์มันจับของมันได้ รูปก็อารมณ์นี้ไง อารมณ์มันมีอะไรละ มีเวทนา มีสุข มีทุกข์ มีเฉยๆ อารมณ์อันนั้นเรารู้ว่าเป็นอารมณ์ได้ไง เพราะอะไร เพราะมันมีสัญญา สัญญาคือเครื่องหมายรู้ รู้โดยสมมุติ สมมุติในภาษาใด น้ำ เรียกกันไปแต่ละภาษา มันก็คือน้ำ ก็คือสัญญา สังขารมันปรุงมันแต่ง ปรุงแต่ง ปรุงแต่งคือมันจะขยับ แล้ววิญญูณรับรู้ในขั้น ๕ ละ นี่ถ้าจับได้ มันเป็นเรื่องของขั้น

แต่ถ้าภาวนาไม่เป็น ขั้นอะไร ขั้นอาบน้ำเหวอ หรือไก่ขัน ขันตรงไหน มันเป็นอารมณ์ความรู้สึกไปหมดนะ อารมณ์ความรู้สึกนี้มันเป็นเรื่องโลกนะ แล้วเท่าทันอารมณ์นะ โอ้ย! กิเลส มันโกหก แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติว่างเปล่า มีแต่ลมปาก มีแต่ลมปาก ความจริงมันไม่มี ถ้าความจริงมี มันสะดุด

เราจะทำอะไรก็แล้วแต่ ถ้ามันเป็นกิเลสค้นหาความทะยานอยาก แล้วเห็นโทษของมัน ถ้าเราเห็นโทษของมัน เราจะทำอย่างนั้นไหม ถ้าเราทำอย่างนั้น คือมันเป็นช่องทางของกิเลสไป ทำอย่างนั้นไง ก็ศีลธรรมของพระพุทธเจ้าไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้าม ห้าม ห้าม ห้ามเพราะอะไร ห้ามเพราะไฟมันร้อนจัด มันก็ร้อน ถ้าจิตมันหลง มันหลงอยู่แล้ว แล้วไปเสริมมันด้วยความพอใจ นี่ฟังกิเลสไป กิเลสมันปากหวานไง มันเป็นลมปากไป ลมปาก ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน

สติ สติได้ฝึกหัดขึ้นมา ถ้าเราฝึกพละदनอยขนาดไหน เพราะเราปลั้งเผลอ เราจะฝึกหัดระลึกรู้ ระลึกรู้ขึ้นมาแล้วฝึกหัดให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เห็นไหม สติ คำบริกรรม

เวลาทำให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา แล้วถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันว่างเปล่าที่ไหนละ

สติ ทำไมเราฝึกหัดระลึกรู้ ทำไมมันหยุดคิดได้ละ ทำไมมีสติสัมปชัญญะขึ้นมาละ

ไ้แต่ก่อนหน้านั้นนะ ปล่อยปละละเลย เหลวไหล ปากหวาน ให้กิเลสมันชักจูงไป แล้วก็ปากหวานแล้วยังปากพล่อยอีกต่างหากนะ บรรลุธรรมๆ

บรรลุอะไรของมึงวะ อะไบบรรลุธรรม บรรลุธรรมมันปากหวาน มันแจ๋วๆ มันพูดคำเหมือนกับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ไม่ใช่พระปฏิบัติ

ถ้าพระปฏิบัติเขามีสติ เขามีคำบริกรรมของเขา เขาใช้ปัญญาอบรมสมาธิของเขา ถ้าเขาใช้ขึ้นมา มันไม่ใช่ว่างเปล่า มันมีสติยับยั้ง ยับยั้งไม่ให้กิเลสมันเหยียบย่ำทำลายหัวใจของเรา มันยับยั้งได้ มันหยุดได้ หยุดคิดนะ

ถ้ามันหยุดของมันได้ ถ้าหยุดคิดแล้วทำอะไรต่อ หยุดคิดแล้วบรรลุธรรมหรือ

หยุดคิดนะ ไฟฟ้าไฟดับ ดับแล้วได้อะไรขึ้นมา ดับแล้วเครื่องไฟฟ้ามันก็ดับหมดไป เพราะไฟมันดับไป แต่ถ้าเดียวไฟมันมา มันก็ติดอีกแล้ว

หยุดคิด หยุดคิดแล้วได้อะไร

หยุดคิดมันก็เป็นกิจาหนึ่งของจิตใจ

อารมณ์ความรู้สึกที่มันเร้ามันร้อน คนมันทุกข์มันยากของมัน เวลามันทุกข์มันยาก เวลา มันทุกข์ใหม่ๆ ทุกข์เจียนตาย ทุกข์ บอกว่า ถ้าทุกข์อย่างนี้ต้องตายแน่ๆ เลย ถ้าทุกข์ต้องตายๆ แน่ๆ เลย พอวันเวลาผ่านไป ทุกข์มันหายไปแล้ว

นี่ไง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ ทุกข์เดี๋ยวก็เกิดขึ้น ทุกข์เดี๋ยวก็ดับไป ทุกข์ก็จางไป แต่เพราะฟังกิเลส มันเลยไม่เห็นสิ่งใดเกิดขึ้น ไม่เห็นสิ่งใด มันไม่มีการกระทำ มันก็เลยเป็นความว่างเปล่า โมหะบุรุษไง ว่างเปล่าจากการประพฤติกปฏิบัติ เป็นโสมะ

เป็นจริงเป็นจังของเราขึ้นมา เราไม่ทำด้วยความเป็นโสมะ เราจะทำขึ้นมาให้มันเป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเรา มันจะทุกข์มันจะยากมากน้อยขนาดไหน มันก็เป็นบุญอำนาจวาสนาของเรา นี่อยู่ที่อำนาจวาสนา

อยู่ที่อำนาจวาสนา แล้วอำนาจวาสนามันเกิดมาจากไหน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย นั่นคืออำนาจวาสนาที่สร้างสมบุญญานุการต่อเนื่องมา

เราเกิดเป็นมนุษย์ๆ เราต้องมีมนุษย์สมบัติ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ แล้วการเกิดเป็นมนุษย์ ถ้าศึกษา ถ้ามีอำนาจวาสนาบวชเป็นพระ แล้วถ้าเป็นพระปฏิบัติขึ้นมา เวลาจะปฏิบัติขึ้นมา เราจะฝึกหัดประพฤติกปฏิบัติให้มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา เราฝึกหัดปฏิบัตินั้นก็คือการสร้างวาสนา

ทำทานร้อยพันหนไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่งหนึ่ง ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยพันหนไม่เท่ากับความทำความสงบของใจได้หนึ่งหนึ่ง ทำความสงบของใจได้ร้อยพันหนไม่เท่ากับเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมาหนึ่งหนึ่ง

คำว่า “หนึ่งๆ” เห็นไหม

แต่เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติกปฏิบัติ ภาวนามยปัญญาเกิดแล้วเกิดเล่า เกิดขึ้นมา ถ้ามันเห็นกิเลส มันรู้จักกิเลส มันไม่ฟังกิเลส เพราะกิเลสนี้แหละมันทำให้เราทุกข์เรายาก เพราะกิเลสนี้ทำให้เราพลั้งเผลอ เพราะกิเลสนี้ทำให้เราขี้เกียจขี้คร้าน เพราะกิเลสนี้ทำให้เราล้มลุกคลุกคลาน เพราะกิเลสนี้ เพราะกิเลสนี้

แล้วกิเลสใคร

ก็กิเลสของใจดวงนั้นไง

แต่ถ้าฟังกิเลส มันส่งออกหมดเลย กิเลสมันตีปีกเลยนะ มันยิ้มแย้มแจ่มใสเลยว่า เออ! สบายแล้ว ไปหมดแล้ว

ไป ไปฟังกิเลส ให้กิเลสมันจูไปไป พอฟังกิเลส ปากหวานใจ ไปปดหมดเท็จใจ แล้วซบซ้อนด้วย ก็ทำเหมือนกัน ก็ปฏิบัติเหมือนกัน ทำไมจะไม่เหมือนกัน ก็ปฏิบัติแล้วมันก็เป็นอย่างนั้น มันก็เป็นของมันไป

เกิดทวิภูมิฐานะ เกิดการฟาดวงฟาดงาไป เกิดว่ามันเป็นธรรมไป ธรรมพกลม กิเลสโกหก ธรรมะพกลม ลมปากกว้างเปล่า ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน เป็นสัญญา เป็นความจำทั้งสิ้น

แล้วความจำๆ สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา ความจำๆ สุตมยปัญญา ศึกษาเล่าเรียนมาเป็นความจำ พอจำแล้วก็จินตนาการ พอจินตนาการ จินตมยปัญญา จินตนาการแกกิเลสไม่ได้ เวลาเกิดภาวนามยปัญญายังลุ่มลูกคลูกหลานเลย แล้วเวลาว่า ธรรมก็เหมือนกัน ปฏิบัติก็เหมือนกัน รู้เหมือนกัน ทำไมจะไม่บรรลुธรรม

ฟังธรรมกิเลสไป กิเลสมันฟาดวงฟาดงานะ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า กิเลสเปรียบเหมือนช้างสารที่มันตกมัน

ช้างสารที่ตกมัน เห็นไหม สัตวแพทย์ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาสัตว์ ถ้ามันตกมันไม่มีวิธีการแก้ไขเลย ต้องควบคุมเท่านั้น ตกมันนะ จับมัดกับต้นไม้เลย ถ้ามันตกมัน เอาช้าง ๒ ตัวเข้าประกบมัน ต้องประกบมันไว้ มันไม่รู้สึกรู้สิดตัว แล้วมันฟาดวงฟาดงาตลอดไป

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป กิเลสในหัวใจของคนเปรียบเหมือนช้างสารที่ตกมัน มันฟาดวงฟาดงา เอาไม่อยู่หรือ เอาไม่ได้หรือ

ฉะนั้น เมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงมีข้อวัตรปฏิบัติ กิจของสงฆ์ๆ ไป ในเมื่อแจ้งเป็นสงฆ์ มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วมาบวชเป็นพระมีศีล ๒๒๗ มีศีล มีธรรม มีข้อวัตรปฏิบัติ นั่นนะอาวุธที่ให้แจ้งฝึกหัดเพื่อจะเข้าไปเห็นไอ้ช้างตัวนั้นนะ ไอ้ช้างที่มันตกมันนะ ที่มันตกมันฟาดวงฟาดงาเพราะฟังกิเลสนะ

กิเลสมันฟาดงวงฟาดงาแล้ว ใช้นุ่นก็ไม่ได้ ใช้นี้ก็ไม่ได้ อะไรก็ผิดไปหมด

ผิดอยู่แล้ว ผิดล้านเปอร์เซ็นต์ ผิดหมด เพราะทำโดยอวิชชาจะถูกได้อย่างไร อวิชชาคือ ความไม่รู้ แล้วเอ็งประพฤติปฏิบัติรู้อะไร ก็ปฏิบัติด้วยความไม่รู้ แล้วไม่รู้แล้วศึกษา พระพุทธศาสนาไป

แต่เราเกิดมาทั้งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา ท่านประพฤติปฏิบัติผ่านไปแล้ว หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านนิพพานไปแล้ว สรีระของท่านเผาแล้วกลายเป็นพระธาตุทั้งหมด

ผู้รู้ ผู้รู้เขามี คนรู้เขามี แล้วคนรู้เขาวางข้อวัตรปฏิบัติไว้

แล้วเราปฏิบัติโดยไม่รู้ ปฏิบัติเหมือนกัน ทำเหมือนกัน ทำไมมันจะไม่เหมือนกัน

จินตนาการ เห็นไหม แก่กิเลสไม่ได้ แล้วหน้าด้าน จินตนาการไปแล้วก็ยึดมั่นถือมั่นว่าต้องเหมือนกัน แต่เวลาครูบาอาจารย์เราไม่เหมือน ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง มันต้องมีเหตุมีผล

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

เอ็งจะบรรลुธรรมอย่างไรก็เรื่องของเอ็ง เพราะว่ากิเลสโกหก ธรรมะเอ็งก็ปกคลุม ลมปาก ปากหวาน ว่างเปล่า แล้วบรรลุอย่างไร จะบรรลุอะไรมันเป็นสิทธิของแต่ละบุคคล ใครจะโง่ ใครจะฉลาด มันเป็นเรื่องอำนาจวาสนาของคน

ถ้าคนที่เขาฉลาด เขาพยายามตรวจสอบ คนที่ฉลาด ฉลาดขึ้นมา เราเกิดเป็นมนุษย์พบ พระพุทธศาสนาไป เราเป็นชาวพุทธ เป็นผู้ฉลาด ฉลาดเพราะอะไร

เพราะพระพุทธศาสนาสอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องสัจจะ สอนเรื่องความจริง พระพุทธศาสนาแจ้งถึงวิภูฏะ ตั้งแต่พรหมอนาคามีลงมาเลย แล้วก็พรหมสามัญชน แล้วเทวดา แล้วมนุษย์ แล้วสัตว์นรก นรกอเวจี

เทวทัต ช้างช้าง ฟังกิเลสไป จะปกครองสงฆ์ จะควบคุมดูแลแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อนุญาต

อนุญาตได้อย่างไร ก็คนมันไม่รู้ อนุญาตได้อย่างไรในเมื่อถ้ามันเป็นพญามาร ถ้าอนุญาต เทวทัต เทวทัตก็พาออกอภิเษกหมดเลย เพราะอะไร เพราะเทวทัตทำอภิเษกได้ แต่ไม่เข้าสู่ อริยสัจ ฟังกิเลสไป กิเลสมันซับซ้อน มันฟาดงวงฟาดงา

ถ้าให้เทวทัตปกครอง เทวทัตก็ให้ทำฉานสมาบัติ เทวทัตก็ให้น้อมไปให้แสดงฤทธิ์แสดงเดช

แล้วกิเลสมันอยู่ในไหนวะ ไร้สาระ

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อนุญาต

มันอนุญาตได้อย่างไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เป็นอัครสาวก เบื้องซ้ายและเบื้องขวา เบื้องซ้ายเบื้องขวาเป็นเสนาบดีแห่งธรรม มีปัญญา มีแตกฉาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมอย่างไร เขาไปถามพระสารีบุตร พระสารีบุตรก็พูดอย่างนั้น เวลาพระสารีบุตรแสดงธรรม เขาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ถ้าเราแสดงธรรม เราก็แสดงแบบพระสารีบุตร นั้นแหละ

เวลาไปหาพระโมคคัลลานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเมตตาธรรม ไปโปรด พระมารดาบนสวรรค์ เวลาพระโมคคัลลานะไปสวรรค์ ไปนรกมา ก็มารายงานองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ผู้ที่มีฤทธิ์มีเดชๆ ทั้งเสนาบดีแห่งธรรม ทั้งผู้ที่มีฤทธิ์มีเดช ก็ได้ชำระล้างอาสวกุศลญาณ ทำลายอวิชชา ทำลายพญามารในหัวใจของเสนาบดีแห่งธรรมและผู้ที่มีฤทธิ์หมดสิ้นแล้ว สิ่งที่เป็นฤทธิ์และสิ่งที่ปัญญา มันถึงเป็นธรรม เป็นธรรมเพราะไม่มีกิเลส ไม่ฟังกิเลส ไม่ให้กิเลสมันยุมันแหย่ ไม่ให้กิเลสมันฟาดงวงฟาดงาว่า พวกเอ็ง พวกข้า พวกถูก พวกผิดใจ

เพราะคนมันผิดหมดแล้ว มันเกิดมาด้วยอวิชชา เกิดมาด้วยมาร มารมันครอบงำมาหมดแล้ว แต่ใครมีวาสนามากน้อยขนาดไหน แล้วถ้าฟังธรรมๆ แล้วฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นแก่นสาร ให้เป็นประโยชน์กับบุคคลคนนั้น ให้เป็นประโยชน์กับหัวใจดวงนั้น

ฟังธรรมๆ เห็นไหม เมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง มันถึงเป็นประโยชน์กับผู้ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา

แต่ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา ถ้าปฏิบัติไปๆ มันปฏิบัติไปเป็นอภิญญาอย่างนี้ อย่างเทวทัต แล้วพอคิดทำสังฆเภทไง ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อนุญาต ฉันก็จะปกครองของฉันเอง ฉันจะลงอุโบสถของฉันเอง คิดทำสังฆเภท จบครับ อภิญญาหมดเลย เสื่อมหมด ทำสิ่งใดไม่ได้เลย ตกนรกอเวจีไปไง นี่พูดถึงว่าถ้าเห็นผิดไป

ฟังกิเลสๆ ถึงที่สุดแล้วมันชักลากไป มันฟาดวงฟาดงา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นธรรม

เพราะเอ็งไม่มีธรรมไง ถ้าเอ็งมีธรรมนะ ใ้โฮ!

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาธรรมคำจุนโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ ขั้ววัตรปฏิบัติ กิจของสงฆ์ๆ เอาไว้คัดค้านขัดแย้งกับกิเลสในหัวใจของบุคคลคนนั้นบ้าง

ถ้าไม่มีขั้ววัตรปฏิบัติมันไม่มีสิ่งใดขัดแย้ง คัดค้าน ให้ต่อต้านกิเลส ฟังกิเลส กิเลสก็ชักจูงไป

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมมันก็เป็นยาขม ฟังธรรมๆ มันก็อึดอัดขัดข้อง “ก็ปฏิบัติเหมือนกัน ก็ทำเหมือนกัน มันต้องเป็นธรรมเหมือนกัน”

ไฉนมันเป็นสามัญสำนึกของกิเลส

ความรู้สึกลึกซึ้งคิดของมนุษย์ไง คนเราเกิดมามีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ขันธ์ ๕ ที่มันคิดได้โดยสัจจะโดยความจริง ขันธ์ ๕ นี่เป็นบัญญัติ แต่โดยบัญญัติก็เป็นข้อเท็จจริง มนุษย์ทุกคน

ความรู้สึกทุกคน มันมีเหมือนกันหมด แต่ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา มันเท่าทันอารมณ์ เท่าความคิดเท่านั้น แต่ความคิดๆ เพราะมันไม่เห็นกิเลสไง

ถ้ามันเห็นกิเลสขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ไม่ใช่ธรรมพกลม ไม่ใช่มีแต่ลมปาก ไม่ใช่ว่างเปล่า ไม่ใช่ว่าไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน

สติมันก็เป็นสติจริงๆ นะ มันเป็นขึ้นเป็นอันเพราะอะไร เพราะสติทำให้เราทำข้อวัตรก็ได้ ทำให้เราทำสิ่งใดมันก็มีใจ ทำสิ่งใด อ้าว! เราเป็นสงฆ์ เราเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราเกิดกึ่งกลางพระพุทธศาสนา

ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งๆ เจริญขึ้นมาด้วยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านศึกษาค้นคว้า ท่านมีการกระทำโดยอุกฤษฏ์วิฤติในหัวใจของท่าน ท่านถึงเห็นกิเลส ท่านถึงได้ชำระล้างมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา บุคคล ๔ คู่ เวลาชำระล้างขึ้นมา ท่านถึงเห็นเล่ห์กลของมัน มันพลิกแพลงขนาดไหน

เวลาเท่าทันมัน เท่าทันมันด้วยอะไร

เท่าทันมันด้วยมรรค ๘ เท่าทันมันด้วยสติชอบ ปัญญาชอบ ความชอบธรรม เท่าทันมันแล้ว ถ้ารู้เห็นมัน มันพิจารณาอย่างไร พิจารณาแล้ว ปัญญาที่มันเกิด มันเกิดอย่างไร มันไม่ใช่ธรรมะพกลมไง

มีแต่ลมปาก ปฏิบัติเหมือนกัน ทำเหมือนกัน มันไม่เหมือนกันได้อย่างไร

พาหิยะพังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนเดียวเป็นพระอรหันต์ เป็นเพราะอะไรละ ทำไมไม่เหมือนกันละ เพราะเขาสร้างสมของเขามา

มีคนไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า มันเป็นเรื่องแปลกประหลาด ทำไมเขาพังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนเดียวถึงเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้ละ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่ใช่อย่างนั้น เขาปฏิบัติมาตั้งอดีตชาติ สละชีวิตมา ปฏิบัติมา สละตายๆ มาหลายชาติ เขาทุกข์เขายาก เขาเกิดตายมาหลายภพหลายชาติด้วย

การประพฤติปฏิบัติ เขาสร้างสมของเขามาด้วยความเหมาะสม มาพึ่งเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย

แล้วเราละ เราฟัง เย ธมฺมาฯ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ชาวพุทธต้องเป็นคติประจำหัวใจเลย แต่พระสารีบุตรไปพึ่งพระอัสสชิพุทธรู้ครั้งแรก บรรลุธรรมเป็นโสดาบันเลย

นี่ก็วาสนาของเขา เขาพึ่งคนเดียวเขาเป็นพระโสดาบันนะ ไปบอกพระโมคคัลลานะ พระโมคคัลลานะก็ได้โสดาบัน อบรมบ่มเพาะลูกศิษย์ลูกหา ๕๐๐ เป็นโสดาบันหมดเลย ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการลูกศิษย์ลูกหาเป็นพระอรหันต์หมดเลย เหลือแต่พระสารีบุตรพระโมคคัลลานะยังไม่ได้ เวลาเทศนาว่าการ ๗ วัน พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ ๑๔ วัน พระสารีบุตรถึงเป็นพระอรหันต์

นี่มันเท่ากันตรงไหน มันอยู่ที่ปัญญากว้างขวาง ปัญญาคับแคบ ปัญญาของคนมีปัญญา ถ้าเท่ากันมันก็ชำระล้างกิเลสได้

ไอ้ที่นี่ “มันทำเหมือนกัน ทำเท่ากัน ทำไมมันจะไม่เหมือนกัน”

มันเหมือนกิเลส กิเลสเหมือนกัน

ก็เราเกิดมาจากอวิชชาไง เพราะการเกิดเป็นมนุษย์ไง การเกิดเป็นมนุษย์มันยังแบ่งออกไปอีก เกิดเป็นมนุษย์แล้วศรัทธาไม่ศรัทธา เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ในปัจจุบันนี้วัยรุ่นมากมายเลย ไม่นับถือศาสนาใดๆ นับถือวิทยาศาสตร์ ไอ้โฮ! เก่งมาก ยอดเยี่ยม

ฟังกิเลส เพราะมันเห็นด้วยตาใจ มันเห็นความเจริญของสังคม เห็นความเจริญของเทคโนโลยีไง ไอ้เทคโนโลยีมันทำให้โลกร้อนนะ มันทำให้ชีวิตวุ่นวายมาก แต่เดิมเราอยู่กันกระต๊อบห้องหอย อะไรเราก็อยู่ได้ สภาวะแวดล้อม ไอ้โฮ! มีความสุขมาก เดียวนี้ไปไหนมีแต่ขยะ เพราะเทคโนโลยีไง

ไม่นับถือศาสนาใดๆ เลย นับถือวิทยาศาสตร์

แต่ของเรานะ เรานับถือพระพุทธศาสนา เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นรัตนตรัย พระสงฆ์ เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ ธรรมะ อันนั้นนะกิเลสมันหวนดกแล้ว

ศึกษาๆ แล้ว ศึกษามันเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันไม่ใช่ของเรา มันเป็นความจำ ไม่ใช่ความจริงใจ ถ้ามันเป็นความจำ มันก็ธรรมพจนานุกรมไง ลมปากไง ทำเหมือนกัน ปฏิบัติเหมือนกัน ต้องเหมือนกัน มันเป็นไปได้

พระอรหันต์มีประเภทเดียว ประเภทอัสวัคชยญาณ ทำลายอวิชชา นี่เป็นพระอรหันต์ แต่พระอรหันต์แตกต่างกันหลากหลาย

พระอรหันต์มีประเภทเดียว บุคคล ๔ คู่ อริยสัจหนึ่งเดียว มรรค ๔ ผล ๔ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล บุคคล ๔ คู่ มรรค ๔ ผล ๔

ฉะนั้น โสดาปัตติมรรค สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตตมรรค มันยังไม่เหมือนกันเลย มันเหมือนได้อย่างไร กิเลสหยาบละเอียดแตกต่างกัน กิเลสลึกซับซ้อนแตกต่างกัน

ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านได้ปฏิบัติมาแล้ว ท่านชำระล้างกิเลส ท่านทำลายกิเลสสิ้นไปในหัวใจของท่านแล้ว ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติคือแนวทางแนวทางให้พวกเราได้ฝึกหัด แนวทางให้เราทำของเราขึ้นมาให้มันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจ ไม่ต้องได้ ไม่ต้องเถียง ไม่ต้องแย้งกับใครทั้งสิ้น

ปัจจุตัง สันติภูมิ

ไอ้ที่พยายามจะให้เขายอมรับ พยายามให้เขารับรู้

ธรรมในหัวใจของท่าน มันไม่มีคุณค่าเลยหรือ

ถ้าธรรมในหัวใจของท่าน โอ้สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมนะ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เป็นสงฆ์องค์แรกของโลก

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสถาปนาแต่งตั้งพระสาวรีบุตร พระโมคคัลลานะ เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา สงฆ์เถียงนเลย่ว่าทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ตั้งพระอัญญาโกณฑัญญะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่ใช่ พระสาวรีบุตร พระโมคคัลลานะ เขาได้สร้างอำนาจวาสนาบารมี

คือเขาได้สร้างอำนาจวาสนา คือได้ทำบุญกุศล ด้วยการกระทำปรารภเป็นอัครสาวก เบื้องซ้ายและเบื้องขวา เขาทำของเขาได้ด้วยเหตุด้วยผลสมบูรณ์แบบของเขา เขาถึงได้มาเกิดใน พระพุทธศาสนา แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขาถึงได้มา นี่เป็นสมบัติของเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เราไม่ได้เห็นแก่ตัว ไม่ได้แบ่งแยก แต่มันเป็น สมบัติของพระสาวรีบุตร สมบัติของพระโมคคัลลานะ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม พระอรหันต์มากมายมหาศาล ประเภทเดียวเท่านั้น

ฉะนั้น เวลาเราคิดโดยวิทยาศาสตร์ไง วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ไม่นับถือศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น นับถือ วิทยาศาสตร์

ก็พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรก เวลาสงฆ์องค์แรก องค์แรกเทศนาว่าการเอา หลาน พระปุลณณมันตานีบุตร เป็นพระอรหันต์องค์เดียวเท่านั้น แล้วพระอัญญาโกณฑัญญะอยู่ในป่าตลอด นี่ไง เพราะมันเป็นความสุข นี่วิหารธรรม

วิหารธรรมของพระอัญญาโกณฑัญญะอยู่ในป่าในเขา ใช้ผ้าข้อมสืหิน ก็ใช้สืหินที่พระ กรรมฐานเราใช้กันอยู่นี่ไง จีวรผ้าข้อมด้วยสืหิน อยู่ในป่าในเขาด้วยวิมุตติสุข ด้วยความสุข ใสเฮ! มันมีความสุข ความสุขที่โลกนี้ไม่มี จนใกล้หมดอายุขัยถึงได้มาลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อจะเข้าสู่ปรินิพพาน เวลามาลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไม่รู้จักสงฆ์องค์แรกของโลก เป็นพี่ใหญ่

เพราะอำนาจวาสนาของท่านไง แล้วท่านมีความสุขของท่าน เพราะเป็นพระอรหันต์แล้ว มันจบไง เป็นพระอรหันต์จะมีอะไรจะต้องทำให้มันมากขึ้นกว่าความเป็นพระอรหันต์อีกล่ะ

นี้ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติแล้วเหมือนกัน ทำแล้วทำไมจะบรรลุธรรมไม่ได้

ธรรมทั้งหลายมันมาแต่เหตุ มันมีเหตุ มีข้อเท็จจริงใหม่ ธรรมพกลม ลมปาก ฟังกิเลส กิเลสมันปากหวาน มันปากหวาน มันเป็นลมปาก นี่มันลมปาก

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมนะ แสดงอัมมจักขุ เพฺหเม ภิกฺขเว ทางสองส่วนไม่ควรเสพ เวลาทางสายกลางในพระพุทธศาสนา พระอัญญาโกณฑัญญะไง ตั้งสติ แล้วศึกษา แล้วฝึกหัด ใช้ปัญญาขึ้นในขณะนั้นไง

สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น สิ่งทั้งหลายทั้งปวง ด้วยมรรค ๘ ไง

แล้วมันเกิดอะไรขึ้นล่ะ

มันเกิดจักขุญาณ เกิดสติ เกิดปัญญา เกิดจักขุญาณ เกิดจิตที่รู้ที่เห็นตามความเป็นจริงไง สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นท่ามกลางหัวใจ

เวลามันเกิดขึ้นไง สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น เกิดมรรค เกิดธรรมจักร เกิดจักร เกิดสัจจญาณ เกิดกิจจญาณ เกิดอาการ ๑๒ ถ้าไม่มีอาการที่การกระทำ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เปล่งอุทานว่า “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” รู้เพราะมันมีการกระทำ เห็นไหม

มันไม่ใช่ปากหวาน มีแต่ลมปาก มีแต่ธรรมพกลม มีแต่ลม ไม่มีข้อเท็จจริง

แล้วทำเหมือนกัน ทำไมไม่เหมือนกัน

ไม่เหมือน ไม่เหมือน เพราะปัจจุวัคคีย์ทั้ง ๕ มีพระอัญญาโกณฑัญญะองค์เดียวเท่านั้น เพราะมีข้อเท็จจริง อีก ๔ ยังไม่ได้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แสดงธรรมจนอีก ๔ นั้นเป็นพระโสดาบันด้วยกันทั้งสิ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แสดงอนัตตลักขณสูตร เป็นพระอรหันต์มา ๕ องค์ ไปได้ยสะอีก ๕๕

๖๐ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย

บ่วงที่เป็นโลกไถ่ บ่วงที่เป็นโลกก็โลกียะไถ่ เรื่องโลกไถ่ เรื่องโลกธรรม ๘ ไถ่ เรื่องโลกๆ ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันจะไปติดบ่วงที่เป็นโลกนี้ได้อย่างไร

ก็มันธรรมพจนานุกรม ลมปากไถ่ ก็เลิสเต็มหัวใจ แต่ปากหวานนะ ลูกศิษย์กรรมฐานนะ ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นองค์สุดท้าย พยายามสร้างตัวสร้างตนขึ้นมา แต่มันเป็นลมปาก ธรรมพจนานุกรม

แต่ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ อย่าไปซ้อนทางกัน”

บ่วงที่เป็นทิพย์ ตั้งแต่พรหมลงมา วัฏฏะมันไม่ทะลุปรุโปร่งได้อย่างไร พระอรหันต์นะ พระอรหันต์ ผลของวัฏฏะๆ คือเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา วิวัฏฏะ พ้นจากวัฏฏะไป

พิจารณาไป บุคคลคู่ที่ ๑ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส อีก ๗ ชาติ

วัฏฏะใหม่

เวลาพิจารณาไป กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง บุคคลคู่ที่ ๒ โลกนี้ราบหมดเลย

ราบอย่างไร อะไรราบละ โลกราบหรือ ที่ราบสูง ที่ราบต่ำ ราบตรงไหน ดาวอังคารไข่มุขไหม หัวใจเป็นอย่างไร ถ้ามันเข้าใจ วัฏฏะมันสั้นลง

เวลาพิจารณานักบุคคลคู่ที่ ๓ เวลามันขาดนะ ไม่เกิดบนกามภพ ตั้งแต่เทวดาลงมาทั้งหมดเลย มันไม่รู้ได้อย่างไร

เวลากามภพ จิตนี้พ้นหมด นี่เวลานักบุคคลคู่ที่ ๔ จบครับ

หลวงตาพระมหาบัวท่านเทศน์ไถ่ อวकाศของจิต อวकाศของธรรม เอโก ฌมโม ครอบ ๓ โลกธาตุ เพราะจิตมันเคยเกิดตั้งแต่พรหม จิตทุกดวง พรหม เทวดา กามภพ รูปภพ ๓ โลกธาตุ มันเคยเกิดเคยตายมาทั้งนั้น แล้วถ้าเวลามันสั้นไป พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก

บ่วงที่เป็นโลกก็นี้ ปฏิบัติเหมือนกัน ทำไมจะไม่เหมือนกัน พวกเรา พวกเขา นี่บ่วงที่เป็นโลก เรื่องโลกๆ เรื่องลามกสักการะ เรื่องโลกามิส มันเรื่องโลกๆ เรื่องของโลกมันก็อยู่กับโลกนะ

หลวงตาพระมหาบัว โครงการช่วยชาติฯ นี่เอาสมบัติของโลกช่วยโลก เงินทองที่เกิดขึ้น
เกิดขึ้นจากศรัทธาของมนุษย์ เกิดขึ้นจากศรัทธาของคนที่เขามีทรัพย์ แล้วเขาสละทรัพย์นั้นทำ
ทอดผ้าป่า แล้วเขาเอาทรัพย์นั้นมากู้ชาติเพื่อโลก โลกามีศของโลก มันจะได้เป็นประโยชน์กับโลก
ไม่ใช่ว่าแสวงหาเป็นสมบัติของตน ไม่มี พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก

บ่วงที่เป็นทิพย์ จิตพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ก็ครอบ ๓ โลกธาตุไฉ่ อวกาศของจิต อวกาศของ
ธรรม ครอบ ๓ โลกธาตุ จิตนี้ยิ่งใหญ่ นัก เอโก ธุโม ธรรมอันเอก ครอบ ๓ โลกธาตุ

พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศเอง “ภิกษุทั้งหลาย เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก
และพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ อย่าไปช้อนทางกัน โลกเขาเร่าร้อนนัก”

เพราะเขาเชื่อกิเลส เขาฟังกิเลส กิเลสมันปากหวาน กิเลสมันมีแต่ลมปาก แล้วพวกที่
ปฏิบัติก็เป็นธรรมพกลม มีแต่ลม ไม่มีข้อเท็จจริง ไม่มีสิ่งใดเป็นจริงใจ

เธออย่าไปช้อนทางกัน โลกเขาเร่าร้อนนัก

เขาต้องการพระที่พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก ถึงจะได้ไม่แสวงหา ไม่หลอกลวง ไม่ชักใยสิ่ง
เป็นโลก

พ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ ไม่สงสัยในวัฏฏะ ไม่สงสัยในการเกิดและการตาย

เกิด เกิดอย่างไร

เกิดในวัฏฏะ ผลของวัฏฏะ ก็เกิดเพราะมีเจ้าวัฏฏจักร มีพญามาร มีอวิชาที่มากีดกันอยู่
นี่ ใจ เกิดแล้วก็ประพฤติปฏิบัติโดยความไม่รู้ โดยพญามาร โดยการครอบงำของมาร โดยการย่ำยี
ของมาร มันก็เลยเป็นธรรมพกลมไป

ถ้าฟังธรรมๆ ฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิจของสงฆ์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่
มั่น ขั้ววัตรปฏิบัติ มันเป็นเครื่องอยู่ของใจ พยายามฝึกหัดให้มีสติสัมปชัญญะ ให้มีการกระทำ ให้
เป็นสัมมาสมาธิ

สัมมาสมาธิคือสมถกรรมฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้ง คือเอาจิตทำงาน จิตตภาวนา

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดเป็นคนมีกายกับใจ มีกายกับจิต เวลาฝึกหัดๆ ขึ้นมา เขาฝึกหัดด้วยแสวงหาจิตของตน ถ้าแสวงหาจิตของตน จิตตั้งมั่น จิตเป็นสัมมาสมาธิ จิตตั้งมั่น จิตฝึกหัด จิตค้นคว้า ชุติคุ้ยค้นคว้าหากิเลส

ไอ้พวกธรรมพกลมมันฟังกิเลส กิเลสปากหวาน มีแต่ลมปาก แล้วก็ว่างเปล่า

แต่เราเกิดมาทั้งกลางพระพุทธศาสนา เกิดมาทั้งกลางพระพุทธศาสนา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านวางข้อวัตรปฏิบัติของท่านไว้ แล้วเราจะฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมา ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา มีสติ พยายามฝึกหัดให้มันสงบระงับเข้ามาให้ได้ ถ้ามันสงบเข้ามาได้นะ มันเป็นสมถกรรมฐานไป

ถ้าสมถกรรมฐาน จิตตภาวนาๆ ไม่ใช่กิเลสภาวนา

กิเลสภาวนา ปฏิบัติเหมือนกัน ทำเท่ากัน ทำไมมันจะไม่เหมือนกัน พวกเราไม่ต้องมีอย่างนั้นก็ได้

ไม่มีอย่างนั้นมันก็ไม่เข้าอริยสัจจ์ เทวทัตจะปกครองสงฆ์ไง เทวทัตก็ชักนำไปอยู่ไหนๆ แต่ ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาไง เวลาเราฝึกหัด ถ้าจิตสงบระงับเข้ามาแล้ว ถ้าจิตตั้งมั่นคือชำนาญ ในวิธี ชำนาญในการทำสมาธิ

สมาธิ ถ้ามันเป็นสมาธิเดียวก็เสื่อม อยู่ไม่ได้หรอก ถ้ามันอยู่ได้ต้องมีศีล ถ้าศีลปกติ มันจะอยู่ของมัน แล้วฝึกหัดชำนาญในวิธี ชำนาญจนจิตตั้งมั่น

จิตไม่ตั้งมั่นจะไปรู้อะไร จิตตภาวนา จิตมันตั้งมั่นไม่ได้ จิตมันไม่มีฐาน จิตมันทำอะไร ไม่ได้ มันจะทำอะไร แล้วถ้ามันทำของมัน ทำอะไรละ

นี่ไง ฟังธรรม ฝึกหัด แล้วเห็นกิเลส จิตเห็นจิตไง จิตเห็นกิเลสไง จิตเห็นกิเลสมันใช้ ภาวนามยปัญญา มันจะเกิดแล้ว

ปัญญามันเกิดอย่างไร เวลาเกิด ปัญญาอะไรเกิด

สัญญาทั้งนั้น ฟังกิเลส โวหาร ลมปาก พกลม ไม่มี

ถ้าเป็นจริงเป็นจัง จิตเห็นสติปัฏฐาน ๔ จิตเห็นกิเลส จิตตภาวนา เวลาจิตตภาวนานะ
ภาวนา ผีกัดหัดภาวนามยปัญญา โอโฮ! เวลาปัญญามันเกิด มันเร็ว มันพลิกมันแพลง มันไล่ต้อน
กิเลส กิเลสหลบซ่อน กิเลสมันวิ่งหนี กิเลสมันวิ่งหางจุกตูดนะ

ปฏิบัติเหมือนกัน มันต้องเหมือนกันสิ

ไม่เหมือน เหมือนไม่ได้ เพราะปฏิบัติบูชากิเลส ไม่ใช่ปฏิบัติบูชาธรรม

ถ้าปฏิบัติบูชาธรรมนะ ผีกัดหัดปฏิบัติ มันมหัศจรรย์ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ การ
ฝึกหัดนั้น จิตที่จิตตภาวนาเกิดสังขารในหัวใจ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ชื่อสัตย์สุจริต
เคารพในธรรมวินัย นั่นเป็นผู้ที่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เหวี่ยง